

IL-BORŻA TA' MALTA U L-AĊĊESS TAGĦHA GĦAN-NEGOZJI ŻGĦAR

EDWARD SCICLUNA / Ministru għall-Finanzi

Inholqot pjattaforma ġdida biex kumpaniji żgħar ikunu jistgħu jissellfu. [Ritratt: CLIFTON FENECH(DOI)]

negozji ż-żgħar, iżda wkoll għal daww kollha li jgħemmgħu l-flus u li jixtiequ modi oħra ta' kif jinvestu flus-hom.

Aħbar tajba oħra li ħabbarna hi li l-Borża ziedet it-trading hours jiġifieri s-sigħat li matulhom jiġu l-brokers jinnegozzjaw fuq il-Borża. Filfatt se jirduppaw. Jiġifieri fejn qabel in-negozjar kien isir mid-9.30 a.m. san-12.30 p.m., issa gie estiż bi tliet sigħat.

Din hija miżura li ttieħdet għax hemm iktar xogħol, ifisser ukoll li l-brokers għandhom iktar ħin biex jin-negozzjaw u li l-Borża tagħna issa telgħet skaluna oħra biex, bejn wieħed u ieħor, tiffunzjona bl-istess sigħat ta' ħafna pajjiżi fl-Unjoni Ewropea. Din hija xi haġa sabiha, li ħadu gost biha il-brokers, kif ukoll l-Assoċjazzjoni tal-Azzjonisti ż-Żgħar.

Din hija assoċjazzjoni ta' shareholders żgħar li ħafna drabi jkunu f'minoranza. L-interess u l-motivazzjoni tagħhom wasslu biex il-Borża taddotta dawn l-ideat u tmexxi din l-inizjattiva wkoll.

Aktar 'il quddiem inkun nista' nħabbar aktar inizjattivi oħrajn li se jwasslu biex il-Borża ta' Malta tigbed aktar attenzjoni lejha fl-ambitu Malti. It-tmexxija tal-Borża qiegħda tagħmel xogħol siewi fejn qiegħda tiltaqa' ma' diversi operaturi barra minn Malta biex tattira kumpaniji kbar biex jillistjaw fuq il-Borża ta' Malta kif ukoll qiegħda tattira numru ta' funds ukoll.

Dan kollu se jisarraf f'iktar opportunitajiet għall-familji Maltin u Għawdxin li jkunu jridu aktar għażla fejn jinvestu flushom u li jkollhom ritorn adegwat jew aħjar milli qegħdin jiehdu f'ċertu banek u li ma jkunux kuntenti bihom.

Dan huwa l-iskop tal-Borża ta' Malta, li nawgurawliha futur sabih.

Il-Borża ta' Malta għalqet 25 sena imwaqfa. Il-Borża hija suq fejn wieħed ibiġh jew jixtri bonds tal-gvern jew ishma ta' kumpaniji. Meta kumpanija tixtieq tissellef xi flus, ngħidu aħna €50 miljun minn fuq il-Borża, tagħmel dak li ngħidulu Initial Public Offer jew IPO jiġifieri hi tħabbar li se toffri ishma jew bonds lis-suq, u dan tagħmlu permezz tal-prospectus.

Dan huwa brochure li jfiehmez eżattament l-istorja tal-kumpanija, jekk hiex finanzjarjament sostenibbli, xi proġetti għandha u għalfejn qiegħda tagħmel l-IPO. Imbagħad l-operaturi ta' dan is-suq, il-brokers, iqisu hu-wiex il-każ li wieħed jinvesti, li jagħtu parir biex wieħed jinvesti f'din il-kumpanija. Imbagħad, l-ishma jew bonds jinbiegħu permezz ta' initial offering.

Mill-ghada l-prezz tal-

ishma ma jkunx l-istess bħal dak tal-offerta originali imma skont li jgħid is-suq. Jekk hemm domanda kbira jitlea', jekk ma hemmx domanda, jaqa'. Jekk ikun hemm il-biża' li l-kumpanija se jraħzin jew fl-aħbarijiet l-af-farijiet juru li l-ishma ma għandhomx futur, jibda jaqa' l-prezz tagħhom.

Kultant jaqa' b'tisbita kbira fejn ikun hemm min jitlef miljuni kbar.

Fil-Borża ta' Malta għandna numru ta' kumpaniji li għandhom l-ishma tagħhom li huma n-negozjati. Hemm ukoll il-bonds tal-Gvern, kif ukoll il-corporate bonds jiġifieri bonds tal-kumpaniji privati.

Però nħoss li l-Borża għandha potenzjal ħafna iktar minn hekk, u għalhekk il-board il-ġdid li jiena waqqaft sena ilu kellu ħafna inizjattivi u għamel pjan strategiku li fhm u lill-pubbliku u

lill-brokers.

Inizjattiva minnhom hija l-prijorità li kemm jista' jkun ninkoraġġixxu negozji żgħar, speċjalment tal-familja, anke daww li jkunu kibru u waslu fit-tieni jew tielet generazzjoni u li jkunu waslu f'sitwazzjoni li jew se jissellfu somom kbar biex isostnu n-negozju tagħhom, jew li lesti jdaħħlu nies li mħumiex parti mill-familja fuq il-board tagħhom ħalli jkabbru l-kumpanija.

Izda dawn il-kumpaniji kienu jsibu numru ta' intoppi, fosthom li ma jifilħux għall-ispejjeż kbar involuti biex wieħed imur fuq il-Borża.

Għal dan il-għan, inholqot pjattaforma ġdida għal kumpaniji żgħar li jridu jissellfu inqas minn €5 miljuni li hija aktar sempliċi b'inqas spejjeż. Din il-pjattaforma llum hija realtà u jisimha "Prospects" u sar ħafna

xogħol fuqha, fosthom ta' reklamar fejn kien hemm bosta konsulenti finanzjarji li offrew li jagħmlu dak li ngħidulu *hand holding* jiġifieri jiggwidaw lill-kumpaniji żgħar li jkunu mħajrin biex jidhlu fil-Borża, u jiddirigihom għal dan il-pass.

Allura kien ta' pjaċir għallija li f'it ilu gew imħabbra li hemm żewġ kumpaniji żgħar, SFA S.p.A u IG Finance plc, waħda Maltija u oħra Taljana rispettivament, li ddecidew li jissellfu l-flus permezz ta' din il-plattform ġdida Prospects. Dan jagħura tajjeb biex aktar kumpaniji żgħar jithajru jippartecipaw f'din il-pjattaforma biex daww il-kumpaniji li għandhom potenzjal, jistgħu joħroġu kollu permezz tal-kreditu li jistgħu jiksbu minn fuq il-Borża.

Dawn huma aħbarijiet sbieħ mhux biss għan-

L-Ilsien Malti

Sur Editor,

Lil Mikiel Anton Vassalli kulhadd isejjahlu "Missier l-Ilsien Malti". Għalhekk jagħmel ħafna sens jekk nibdew ngħidu "l-Ilsien Malti" u mhux "il-lingwa Maltija".

Il-kelma "lingua" hija bit-

Taljan ta' Nerik Mizzi u l-PN, u mhux tagħna l-Maltin.

"Lingua" ddejjaqni u għalhekk m'għandniex nużawha.

M. A. V.,
Haż-Żebbuġ

Il-PN u l-Paga Minima

Sur Editor,

Kemm saru jhennu għall-haddiema u l-pensjonanti Maltin il-kelliema tal-PN. Ngħidlek is-sew, lili jaqsmuli żaqqi bid-daħk meta jikkellmu f'xi attività politika f'xi belt jew raħal.

Aħjar jgħidu li f'25 sena shaħ qatt ma ziedu lill-pensjonanti u anqas qatt ma ziedu l-paga minima nazzjonali. Allura kif issa tal-PN qegħdin isemmu l-pensjonijiet u l-Paga Minima Nazzjonali? Wara li f'25 sena qatt

ziduhom, illum iridu l-krettu huma għall-fatt li Joseph Muscat ha passi biex fl-aħħar jiżdiedu kemm il-pensjonijiet kif ukoll il-Paga Minima Nazzjonali.

PENSJONANT,
il-Hamrun